

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.388.2012.AHor

z dnia 3 stycznia 2013 r.

Rada Gminy Szczaniec

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność § 2 ust. 4 oraz § 3 Uchwały Nr XXV/148/12 Rady Gminy Szczaniec z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Szczaniec.

Uzasadnienie

W dniu 28 listopada 2012 r. Rada Gminy Szczaniec podjęła Uchwałę Nr XXV/148/12 w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Szczaniec. Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 5 grudnia 2012 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że § 2 ust. 4 uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem art. 90f w zw. z art. 90d ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) - zwanej dalej ustawą.

Przedmiotowa uchwała została podjęta na podstawie art. 90f ustawy, który upoważnia radę gminy do uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, w którym określa w szczególności: 1) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1; 2) formy, w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy; 3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego; 4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego. Natomiast zgodnie z art. 90d ust. 1 ustawy „stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe, z zastrzeżeniem ust. 12.” Stosownie zaś do ust. 9 art. 90d „Stypendium szkolne nie może być niższe miesięcznie niż 80 % kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255, ze zm.) i nie może przekraczać miesięcznie 200 % kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych”. Z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz.U.2012.959) wynika, iż obecnie kwota ta wynosi 106,00 zł.

Rada Gminy Szczaniec w § 2 ust. 4 badanej uchwały postanowiła, iż „Miesięczna wysokość stypendium szkolnego wynikająca z zakwalifikowania ucznia do odpowiedniej grupy dochodowej nie może być niższa niż 84,80 zł i nie może przekraczać kwoty 212 zł i wynosi: 1) przy I grupie dochodowej – 127,20 zł; 2) przy II grupie dochodowej – 106,00 zł; 3) przy III grupie dochodowej – 84,80 zł.”

Należy tymczasem zauważyć, że w ramach delegacji ustawowej z art. 90f pkt 1 ustawy Rada Gminy Szczaniec była jedynie uprawniona do określania sposobu ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1 ustawy. W przedmiotowym akcie Rada ustaliła natomiast konkretną wysokość stypendium dla trzech wyodrębnionych grup uczniów.

W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Szczaniec przekroczyła przyznaną jej delegację ustawową, nie miała ona bowiem kompetencji do określenia konkretnej wysokości stypendium. Ustawodawca upoważnia organ stanowiący gminy do określenia sposobu ustalania wysokości stypendium, a więc wytycznych, w oparciu o które nastąpi ostatecznie ustalona wysokość stypendium i to przy uwzględnieniu nie tylko sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin, ale także takich okoliczności, jak bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe (w oparciu o art. 90d ust. 1 ustawy). Wysokość stypendium powinna zatem zostać zindywidualizowana dopiero na etapie wydawania decyzji administracyjnej,

wydanej w tej sprawie przez Wójta Gminy. Jak wynika bowiem z art. 90n ust. 1 ustawy w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym wydaje się decyzje administracyjne. Szttywne określenie stawek stypendium przez Radę uniemożliwiłoby Wójtowi uwzględnienie okoliczności, o których mowa w art. 90 d ust. 1 ustawy i dostosowanie wysokości stypendium do konkretnej sytuacji. Rady Gminy Brody miała określić wyłącznie zasady, w oparciu o które będzie ustalana wysokość stypendium. Ograniczenie wprowadzone w § 2 ust. 4 badanej uchwały nie pozwoliłoby zaś na zróżnicowanie wysokości stypendium w zależności od sytuacji materialnej.

Za nieprawidłowe należało również uznać określenie przez Radę Gminy Szczaniec wprost w uchwale widełek miesięcznej wysokości stypendium szkolnego poprzez wskazanie, iż nie może być niższe niż 84,80 zł i nie może przekraczać kwoty 212 zł. Jak już wskazano wyżej art. 90d ust. 9 odsyła do art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który określa kwotowo wysokość zasiłku rodzinnego. Jednakże wysokość zasiłku rodzinnego co roku ulega zmianie, zgodnie bowiem z art. 19 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przypadku gdy Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych nie uzgodni w terminie, o którym mowa w ust. 2, wysokości kwot, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, oraz wysokości świadczeń rodzinnych, Rada Ministrów ustala kwoty, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, oraz wysokość świadczeń rodzinnych, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 15 sierpnia danego roku, na poziomie nie niższym niż wynika to z propozycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2". W związku z tym gdy w przyszłości na tej podstawie zmieni się wysokość zasiłku rodzinnego to zapis badanej uchwały stałby się sprzeczny z przepisami hierarchicznie wyższego rzędu. Poza tym regulacja ta jest sprzeczna z delegacją ustawową przyznaną radzie gminy, skoro uprawniona jest ona wyłącznie do uregulowania sposobu ustalenia wysokości stypendium szkolnego, a nie do określenia konkretnych granic jego wysokości.

Należało stwierdzić nieważność § 3 badanej uchwały, który jest nielogiczny i niezrozumiały, gdyż odsyła sam do siebie. W przepisie tym Rada wskazywała bowiem, że "Wysokość stypendium szkolnego realizowanego w okresach innych niż miesięczne lub jednorazowe ustala się przy odpowiednim zastosowaniu § 3". Poza tym należy mieć na uwadze art. 90d ust. 11 ustawy, zgodnie z którym "Jeżeli forma stypendium szkolnego tego wymaga, stypendium szkolne może być realizowane w okresach innych niż miesięczne lub jednorazowo, z tym że wartość stypendium szkolnego w danym roku szkolnym nie może przekroczyć łącznie dwudziestokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a w przypadku słuchaczy kolegów nauczycielskich, nauczycielskich kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych - osiemnastokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych".

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak na wstępie.

Pouczenie:

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek